

HALÁSZATI LAPOK 2025 | 2

Szakmai tanácskozás Lettországból

A hazai pontytenyésztés: tradíció és megújulás

Kovács Miklós és fiai – a Tokaji-Hal

Visszafogott optimizmus a haltermelési előrejelzésben

ÉTTEREMMEL BŐVÜLT AZ ELSŐ BALATONI SPORTHORGÁSZ CENTRUM

Újabb fontos állomáshoz érkezett az Első Balatoni Sport-horgász Centrum fejlesztése. Az egykori keszthelyi halásztelepen 2019-ben megvalósult apartmanházak, majd kikötőfelújítás után egy hiánypótló közösségi tér átadására került sor, mely egység egyaránt szolgálja a szállóvendégek és a kikötőbérletők kényelmét. A korábban műhelyként funkcionáló épület felújításával megvalósuló fejlesztés nyomán egy 48 fő befogadására alkalmas vendégtér és egy szabadtéri terasz jött létre, ahol további 36 fő étkezhet egyidejűleg büfé jelleggel.

Balatoni Halgazdálkodási Zrt.

MEGJELENT A 2025-ÖS ORSZÁGOS HORGÁSZRENDE

Január 2-án közzétette honlapján a Magyar Országos Horgász Szövetség a 2025-ös országos horgászrendet, amely január 1-jétől a 2025. horgászévre valamennyi, a MOHOSZ szervezeti rendszerébe tartozó horgászszervezet által horgászati célra hasznosított halgazdálkodási vízterületre, külön kikötés hiányában a helyi horgászrendek szabályozásával együttesen érvényes.

MOHOSZ

AZ AMUR ÖKOLÓGIAI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI MEGÍTÉLÉSE A MAGYARORSZÁGI TERMÉSZETES ÉS TERMÉSZETKÖZELI VIZEKBEN

Az idegenhonos halfajok, így például az amur fogásának a korlátozása hosszú távon súlyosan károsíthatja Magyarország vizeinek természetes ökoszisztémáit, csökkentheti a biodiverzitást és ellentétes a természetvédelmi érdekekkel. A Magyar Haltani Társaság nem támogatja az amur természetes és természetközeli vizekben történő kifogásának semmilyen szintű korlátozását, terjedésének elősegítését. Elengedhetetlen, hogy a halgazdálkodásra jogosultak, a természetvédelmi szakemberek és a horgászok közösen lépjenek fel az idegenhonos halfajok káros hatásai ellen, ezzel biztosítva őshonos halfajaink védelmét és vizeink jó ökológiai állapotának hosszú távú fenntartását.

A Magyar Haltani Társaság állásfoglalása

Néhány haltermék 2025. év 5. heti bruttó fogyasztói ára (Ft/kg)

		Élő ponty	Friss				
			ponty-szelet	bőrös afrikai harcsa filé	busa törzs	busa szelet	lazac filé
Fogyasztói piacok értékesítő helyek	Budapest Fővám téri csarnok	2500	3900	4900*	2700	2700	8500
	Budapest Lehel téri csarnok	2350	4200	4200	2400	2200	10900
	Kecskemét	1990	3990	4 800*	-	2100	9990
	Pécs	1990	4290	4990*	2990	2990	-
	Székesfehérvár	-	3990	3590	1890	2150	9990
	Győr	2990	3990	3590	1890	2150	9990
	Debrecen	2599	4499	3499	-	2999	7999
	Szolnok	2000	2940	-	1570	1570	-
	Békéscsaba	2390	4390	4950	2250	2890	10500
	Gyula	-	3800	4200	2300	2400	-
	Nagykanizsa	2450	4850	5390*	1790	2390	8900
	Kaposvár	2300	3950	4500*	2950	2950	8900
	Keszthely	2450	4850	5390*	1790	2390	9890
	Balatonboglár	1985	3035	3560	-	2305	9398
	Szeged	3290	4790	6590*	3690	3990	11890
Üzletek 2025. 1. 28.	budaörsi Auchan	2390	3699	3699*	-	2798	6999
	budaörsi METRO	1899	3299	4299*	-	-	6989

*nyúzott, **akciós ár

Forrás: AKI felmérés

[Szaúd-Arábia]**HAL A SIVATAGBAN: ÚJ UTAKON A SZAÚDI HALTENYÉSZTÉS**

A Lana Fish Company tilápiát, pontyot, díszhalakat és szivárványos pisztrángot tenyészt a szaúd-arábiai sivatagban. A 2019-ben alapított vállalkozás célja, hogy Szaúd-Arábia vezető haltenyésztőjévé váljon. A legnagyobb kihívás a szárazföldi haltenyésztés úttörő szerepe volt. A sivatagi környezetben való haltenyésztés teljesen új koncepció volt, a kormány azonban jelentős támogatást nyújtott az építkezéshez és az infrastruktúrához. A cég a helyi igények kielégítésére összpontosít, de készen áll a díszhalak exportjára is. A legnagyobb eredményüknek a pisztráng sivatagi környezetben való sikeres tenyésztését tartják. A fejlesztési tervük célja az egész projekt átállítása az intenzív recirkulációs halnevelő rendszerre a RAS-re, amelynek építése már folyamatban van. Emellett a tilápia termelésének növelése is cél, egy éven belül 1000 tonnára. Mindezek mellett a pisztrángtenyésztés eredményeinek fenntartható termelésbe való átültetése is kiemelt fontosságú. *Ibrahim Al-Madbouly*, a cég ügyvezető igazgatója azt tanácsolja az akvakultúra iránt érdeklődőknek, hogy a zárt rendszereket részesítsék előnyben.

The Fish Site

[Lettország]**AZ AKVAKULTÚRA KÖZPONT FORRADALMASÍTJA A LETT HALTENYÉSZTÉST**

Lettország új TOME Akvakultúra Központja máris bizonyítja értékét az ország haltenyésztési ágazatának innovációs, képzési és fejlesztési forrásaként. A BIOR Élelmiszer-biztonsági, Állategészségügyi és Környezetvédelmi Intézet által létrehozott, valamint az EU által támogatott TOME innovációs központ célja a kutatás és az ipar összekapcsolása, szakértői útmutatás nyújtása a korszerű haltenyésztési gyakorlatok elősegítéséhez a régióban. A 2023 végén elkészült intézet az akvakultúra-képzés és -fejlesztés központjává vált. A gazdálkodási tevékenység 2024 májusában kezdődött, erősen hangsúlyozva a fenntarthatóságot. A TOME nemzetközi szemináriumainak és együttműködési műhelyeinek köszönhetően már több mint 100 résztvevő érdeklődését is felkeltette, akik 40 európai akvakultúra-gazdaságot képviselnek. A létesítmény fejlett technológiákat és szakértelmet kínál számos faj, köztük ponty, menyhal és süllő tenyésztésében. Kutatása kiterjed olyan innovatív területekre is, mint az európai harcsa tenyésztése és a sósvízi recirkulációs akvakultúra-rendszerek (RAS). A BIOR tapasztalata a fiatalok halak telepítési programokhoz történő tenyésztésében, beleértve a balti lazacot és a tengeri pisztrángot, tovább erősítette az akvakultúra központ-regionális vezető szerepét. Ahogy a TOME tovább bővíti elérhetőségét, várhatóan egy innovatívabb és ellenállóbb akvakultúra-ipari ágazatot alakít ki Lettországból és azon túl.

The Fish Site

[Ausztria]**A FENNTARTHATÓSÁG ZÁSZLÓSHAJÓJA: A WHITE PANTHER HEGYI GARNÉLÁI**

Az ausztriai Stájerország hegyei között egy különleges vállalkozás működik: a White Panther, amely friss, fenntartható módon tenyésztett garnélákat kínál a közép-európai piacnak. A vállalatot *Ingrid Flick* alapította, miután ellátogatott egy németországi beltéri garnélarák-telepre, majd ezt követően felismerte a stájerországi régió adottságait: tiszta forrásvíz, saját energia és hő. A White Panther igazi különlegessége a körforgásos gazdaságban rejlik. Saját hegyi forrásukból származik a víz, a biomassza fűtőművük a környező erdők fahulladékával üzemel, energiaszükségletüket pedig négy

saját vízerőmű fedezi. A vállalat a teljes termelési folyamatot ellenőrzi a keltetéstől a feldolgozáson át a végfelhasználóig, így garantálva a minőséget és a fenntarthatóságot.

A kezdeti biofloc technológiától a White Panther a tisztavízi RAS rendszer felé fordult, ami stabilabb vízparamétereket és jobb minőségű garnélákat eredményezett. A keltetőtelepen a Hawaii-ról importált szülőállatok biztosítják az utánpótlást, a nevelőtelepen pedig 56 medence áll rendelkezésre a garnélák növekedéséhez.

A feldolgozóüzemben a garnélákat méret szerint válogatják, és frissen, fagyaszttva vagy különféle készítmények formájában (pl. garnélarák pesto, garnélarák fűszerpor) értékesítik. A White Panther friss hegyi garnélái a magasabb kategóriájú kiskereskedelem, vendéglátás és szállodákban találhatnak gazdára, de közvetlenül a fogyasztók is megvásárolhatják őket. A vállalat nem az importált garnélákkal versenyez, hanem egy prémium alternatívát kínál a különleges alkalmakra.

Harc a vörös mocsárrákkal:

ÍGY LESZ EGY KEDVELT DÍSZÁLLATBÓL ELLENSÉG

Az idegenhonos, különösen az inváziós állat- és növényfajok egyre nagyobb problémát jelentenek világszerte, így hazánkban is. Magyarországon például 3 őshonos tízlábú rákfajra több mint 30 idegenhonos faj jut. A HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont munkatársai külföldi és hazai kutatókkal, egyetemi hallgatók közreműködésével vizsgálják a tízlábú rákfajok helyzetét és hatását a Kárpát-medencében, különös tekintettel a vörös mocsárrákra.

Közép-Európában, így Magyarországon sem találni már olyan élőhelyet, ahol ne fordulnának elő idegenhonos fajok. Ezzel a legnagyobb probléma, hogy számtalan változást okozhatnak, kezdve az őshonos fajok kiszorításával, egészen a mezőgazdasági, erdészeti, természet- és környezetvédelmi, valamint hal- és vízgazdálkodási károkig.

A tízlábú rákok közül napjainkra számos idegenhonos faj sikeresen megtelepedett és terjed hazánk vizeiben. Nálunk csupán három őshonos faj fordul elő (a folyami rák, a kecskerák és a kövi rák). Mindhárom faj megmaradt állományai mára erőteljesen megfogyatkoztak, veszélyeztetettek és ezért törvényi védelem alatt állnak. A három őshonos tízlábú rákfaj mellett azonban több mint 30 idegenhonos faj előfordulását regisztrálták a kutatók Magyarország vizeiből – ezzel a számmal pedig sajnos a világ élmezőnyébe tartozunk.

A HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont munkatársai külföldi és hazai kutatókkal, egyetemi hallgatók közreműködésével vizsgálják a tízlábú rákfajok helyzetét a Kárpát-medencében, különös tekintet-

tel a vörös mocsárrákra. A kutatások célja meghatározni a faj valós elterjedését, hatásait és kifejleszteni a meglévő állományokra leghatékonyabb gyérítési módszereket.

A vörös mocsárrák főként a lassúfolyású- és állóvizeket, mocsarakat kedveli, de nagyon jól érzi magát az időszakosan kiszáradó vízelvezető árkokban, csatornáknak is. Azaz nemcsak a természetes élőhelyeken, de urbanizált környezetben is otthonosan mozog. A 2015 óta tartó kutatások igazolták a faj tömeges előfordulását számos fővárosi, a Duna hazai középső vízrendszeréhez tartozó befolyókban, mellékágakban. Emellett sikerült megtalálni Demjén, Gyula, Miskolctapolca, valamint 2024 őszén a Péti-Séd vízrendszerében, továbbá a Balatonban, majd 2024 telén a Velencei-tóban és annak egy befolyójában. A faj territoriális és agresszív. Nemcsak az őshonos, hanem más idegenhonos rákfajok táplálék-konkurrens, valamint kisebb testű állatfajok – szitakötők, rákok, halak, kételtűek – egyedeinek elfogyasztásával közvetlenül károsítja a meghódított élőhelyek eredeti élővilá-

gát. A hínárnövényzetet fogyasztva pedig algavirágzásokat okoz, hozzájárulva a vízminőség gyors romlásához.

A HUN-REN kutatóinak sikerült igazolniuk, hogy a vörös mocsárrák Budapesten és térségében található állományai aktívan terjesztik a rákpestist. Azonban nemcsak ezzel, hanem az általa hordozott egyéb kórokozókkal is megtizedeli – az őshonos tízlábú rákfajok mellett – mind a hal-, mind a kételtű állományokat is. A legújabb kutatási eredmények alapján pedig halakra és kételtűekre veszélyes patogéneket is sikerült kimutatni vörös mocsárrák egyedeiben. Mivel kiváló aljzatfűrő, ezért az árvízvédelmi töltések, dísztavak szigeteleseit, a zárt felszíni és felszín alatti csatornahálózatokat, egyéb közműveket is képes gyengíteni, nagy gazdasági károkat okozva ezzel.

„A vörös mocsárrák ahová beteszi az ollóit, ott nem kíméli sem a természeti, sem az épített környezetet, emiatt a hazai állományok visszaszorítása, kezelése több ágazat összefogásával lehetséges” – fogalmaztak a kutatók.

A hazai és a nemzetközi példák is azt mutatják, hogy a vörös mocsárrák további terjedésének elkerülése érdekében a lakosságnak, és elsősorban a hobbiállattartóknak van a legjelentősebb szerepe és felelőssége. Ezt igazolják a HUN-REN ökológusainak legújabb vizsgálatai, mellyel kimutatták, hogy a faj genetikai diverzitása Európán belül, hazánkban a legnagyobb. Vagyis szinte minden egyes populációnak az eredete eltér. „A vörös mocsárrák által okozott károk és problémák miatt semmilyen akváriumi növény- és állatfajt ne helyezünk ki se természetes vizeinkbe, se saját tulajdonunkban lévő halastavunkba, illetve kerti tavunkba” – hangsúlyozták a HUN-REN ÖK kutatói.

FOTÓ: WEIPERTH ANDRÁS

Szakmai tanácskozás Lettországban

Az Élelmiszer-biztonsági, Állategészségügyi és Környezetvédelmi Intézet (BIOR), valamint az EUROFISH szervezésében, tavaly november 7–8. között Jürmalában (Lettország) rendezték meg a „Balti-tengeri belvízi akvakultúra – kihívások és lehetőségek” című konferenciát.

A tanácskozás középpontjában a fenntartható belvízi akvakultúra fejlesztése, a kihívások kezelésére szolgáló innovatív megoldások és a régió gazdasági, környezetvédelmi lehetőségeinek kiaknázása állt. Az esemény legfontosabb üzenetei az alábbiakban foglalhatók össze:

1. SZAKPOLITIKAI KERET

Kihívások: A termelés növelése, a költséghatékonyság javítása, az éghajlati és környezeti hatások kezelése, valamint a piaci akadályok.

Jövőbeli irányok: Határokon átnyúló együttműködések erősítése, fenntartható és változatos termelés, innovációk és egyéb lehetőségek kiaknázása.

2. PIACI DINAMIKA, TRENDK

Kihívások: Az import által támasztott verseny, változó fogyasztói igények és adminisztratív akadályok.

Kulcsfontosságú intézkedések: A fajok diverzifikálása, az ellátási lánc rugalmasságának javítása, valamint a fenntarthatóságot célzó európai zöld megállapodás (EGD) elveihez való igazodás.

3. IPARÁGI NÖVEKEDÉS ÉS INNOVÁCIÓ

Kihívások: A termelők számára elengedhetetlen a „nagyban gondolkodás” az akadályok leküzdéséhez és a rendel-

kezésre álló lehetőségek eléréséhez, valamint a fejlett technológiák átvétele kulcsfontosságú lépések.

Jövőbeli irányok: A más agrár és egyéb ipari ágazatok közötti együttműködés erősítése, a helyi haltermékek népszerűsítése, a kisvállalkozások támogatása, az EMGA-finanszírozás bevonása és a határokon átnyúló partnerségek előmozdítása létfontosságú, a fenntartható növekedés és a regionális versenyképesség szempontjából.

4. KUTATÁS ÉS FEJLESZTÉS

Az innováció és a kutatás-fejlesztésben való együttműködés a forprofit és nonprofit szektor szereplői között, valamint az oktatás és a tudásmegosztás

kulcsfontosságúak az olyan kihívások kezelésében, mint a halegészségügy, az antibiotikum-rezisztencia, a stressztényezők és az animal welfare, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás.

A konferencia rámutatott, hogy a belvízi akvakultúra fejlődése és fejlesztése csak átfogó megközelítéssel valósítható meg. A technológiai innováció, a gazdasági ösztönzők, a környezeti fenntarthatóság és az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség együttes kezelése szükséges ahhoz, hogy az ágazat hosszú távon is sikeres legyen. A résztvevők egyetértettek abban, hogy a regionális együttműködés, a szabályozások harmonizálása és az oktatás kulcsfontosságú tényezők a kihívások leküzdésében.

Dr. Urbányi Béla

A hazai pontytenyésztés: tradíció és megújulás

A magyar halászat, ezen belül a pontytenyésztés gazdag hagyományokkal rendelkezik, és az ágazat szereplői folyamatosan keresik a fejlődés útját. A genetikai alapok javítása, a hatékonyabb termelés és a piaci igényekhez való alkalmazkodás mind-mind olyan kihívások, amelyekkel a hazai pontytenyésztőknek szembe kell nézniük. Ebben a cikkben a MAHAL (Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet) elnökségi tagjával, Horváth Ferencsel áttekintjük a pontytenyésztés jelenlegi helyzetét, a legfontosabb fejlesztési irányokat és a jövőbeni terveket.

– A pontytenyésztés aktuális helyzetének elemzését érdemes egy kis áttekintéssel kezdeni. A pontyfajták kialakítása mintegy harminc évvel ezelőtt kezdődött, ami akkoriban nagy vívmány volt és hozzájárult a hazai haltermelés genetikai alapjainak javításához. Ennek során 33 tájfajta elismerése történt meg. A cél nemes és jó volt. A mai tudásunk alapján, főleg ami a molekuláris genetikai vizsgálatok eredményét alapul véve, lehet, hogy nem volt indokolt minden esetben az önálló fajtaként történő elismerés. Ehhez kapcsolódóan a fajtafenntartói rendszeres teljesítményvizsgálatokat a Nébih (és jogelődje) bonyolította. Ez a kivételezett helyzet a halak esetében is megszűnt, az új állattenyésztési törvény egy új helyzetet teremtett, így ezeknek a fajtafenntartó teljesítményvizsgálatoknak a szervezése, a szakmaközi szervezetekhez, jelen esetben a MA-HAL-hoz került. Ennek pontytenyésztési tagozata egyhangúan elfogadott egy ötéves ütemtervet, ami azt jelenti, hogy ötévente minden fajtát újra megvizsgálják. Ezzel egyidejűleg átdolgozták és szintén elfogadták a teljesítményvizsgálati kódexet, ami a vizsgálatnak a menetét írja le.

A korábbi módszerhez képest két pontban történt jelentős változás. Az egyik, hogy a vizsgálatba vont terület lényegesen lecsökkent, ezáltal kisebb teher hárul a tenyésztőszervezetekre. A másik egy új tényező, mégpedig az anyaállomány meglétének az ellenőrzése, amit a teljesítményvizsgálat részévé tettünk – hangsúlyozta *Horváth Ferenc*. – Felvetődött az ellenőrzés és a koordináció kérdése is, amire az a szakmai válasz született, hogy a MATE AKI Halászati Kutató Központ (HAKI), szerződés keretében végzi ezeket a vizsgálatokat a termelőknél. Így az anyaállomány meglétének az ellenőrzésére a teljesítményvizsgálatokkal párhuzamosan kerül sor. A már említett törvény a tenyésztési programok átdolgozására is felszólított, aminek a MA-HAL *dr. Gorda Sándor* felkérésével tett eleget, aki már a fajták kialakításával is foglalkozott, tehát ennek a területnek a szakértője.

A jelenlegi helyzetről azt még érdemes tudni, hogy a hatóságtól történő feladat átkerülését követően nem minden tenyésztőszervezet vette komolyan a teljesítményvizsgálaton való részvételt. A 2021–2024 közötti időszakban a beütemezett 27 fajta közül 13 vett részt

a teljesítményvizsgálatban. Ennek voltak anyagi okai, és természetesen munkával járt, de biztosan voltak egyéb külső tényezők. Ez is bizonyítja, hogyha nincs következménye, akkor az emberek hajlamosak elhanyagolni a feladataikat.

A MA-HAL hamarosan leköszönő vezetése ezért a teljesítményvizsgálati rendszer komolyan vétele érdekében úgy döntött, hogy a Nébih és az Agrárminisztérium genetikai főosztályának segítségét kéri. Az előzetes információk alapján a két szervezet partner a problémák megoldásában.

Nem cél, hogy a most 33 tájfajta/hibrid pontyok száma csökkenjen, de vannak olyan információk, melyek alapján a tenyésztőszervezetek tulajdonosi körében több esetben is változások történtek. Ezek pontos követése mellett a hatóságokkal történő együttműködés célja egyértelműen a folyamatos javító munka. A tenyésztőszervezeteknél láthatóvá kell tenni a genetikai alapok folyamatos javulását.

A teljesítményvizsgálatok azt célozzák meg, hogy minden fajta az előző (öt évvel ezelőtti) állapothoz képest javítson a mutatókon. Ezek azok a fontos értékmérő jelzőszámok, melyek a gaz-

Hortobágyi nyurga ponty

Hortobágyi pikkelyes ponty

Hortobágyi tükrös ponty

Szegedi tükörponty

daságos termelést lehetővé teszik, ilyen például a takarmányértékesítés, a növekedési erély, a szervezeti szilárdság és a vágóérték. Tehát a tenyésztési cél a pontyok esetén, hogy magához képest mindegyik fajta javuljon.

A minőségi pontyok kihelyezésének van még egy ösztönzője, egy minden évben megújuló, de minimis támogatás. Ennél a támogatásnál eddig csak a mennyiségi adatok kerültek nyilvánosságra, azonban ma már az Államkincstárnál elérhetőek a fajtaadatok is. Ezek feldolgozását követően mindenki számára elérhetővé és nyilvánvalóvá válik, hogy az ország pontytermelésében az egyes fajták milyen súllyal vesznek részt. Ennek lesz egyfajta orientáló hatása is.

A pontyok esetén két fő felvásárló igényeit kell figyelembe venni. A hortogászegyesületek természetesen a hortogásztársadalom igényeit figyelik, akik körében most közkedveltebbek a pikkelyes, nyurgatestű, erősen harcoló pontyok. A kiskereskedelembe, a feldolgozás számára pedig a tükrös pontyok a kedveltebbek, a minél nagyobb testűek, ahol a hús-zsír aránya is kedvező.

Akasztói szikiponty

A környező országokkal összehasonlítva büszkéek lehetünk a hazai pontytenyésztés szervezésére. Informálisan lehet tudni, hogy például Csehországban, amely hagyományos nagy pontytermelő és ezáltal az exportpiacokon konkurens, csak néhány tájfajta van, más országokban nincs ilyen szervezett tenyésztői munka – mondta Horváth Ferenc.

A jövőben a gazdaságosság növelése és a piaci igényekhez való alkalmazkodás a legfontosabb feladat. A hazai pontytenyésztés előtt álló kihívások ellenére a szakemberek bizakodóak a jövőt illetően.

Összességében elmondható, hogy a hazai pontytenyésztés jelentős múltira tekint vissza, és az ágazat szereplői folyamatosan keresik a fejlődés útját. A genetikai alapok javítása, a hatékonyabb termelés és a piaci igényekhez való alkalmazkodás mind-mind olyan kihívások, amelyekkel a hazai pontytenyésztőknek szembe kell nézniük. A MAHAL és a HAKI együttműködése, valamint a tenyésztési programok átdolgozása mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a hazai pontytenyésztés továbbra is meghatározó szerepet töltsön be a magyar halászatban.

Kovács Miklós és fiai – a Tokaji-Hal

A Tokaji-hegy lábánál, Tokaj és Tiszanagyfalu közigazgatási területén lévő halastavak több mint 100 hektáron terülnek el, ahol egy családi vállalkozás a haltermelés, a halkereskedelem és a horgásztatás hármasságára építve ért el sikereket.

A kezdeti nehézségek ellenére Kovács Miklós és fiai mára az ország egyik legsikeresebb haltermelőjévé váltak, köszönhetően a családi légkörnek, a hatékony munkaszervezésnek, a folyamatos fejlesztéseknek és a több lábon álló üzleti modellnek. A vállalkozás története igazi példa arra, hogyan lehet a hagyományos szaktudást ötvözni az innovációval és a modern üzleti szemlélettel.

A KEZDETEK

A halak iránti szeretet Kovács Miklós édesapjától származik, aki a Vízügyi Igazgatóságnál dolgozott geodétaként. Miklós már kisiskolás korától a nyári szünetet figuránsként (A geodéta segédmunkása), édesapjával töltötte. A környező öntözőcsatornák felmérését végezve, pihenőidőben gyakran előkerült a zsebpeca, vagy a kis húzóháló. Akkoriban telítve voltak a vizes létesítmények törpeharcsával, kárasszal és egyéb halakkal. Rövid idő alatt megfogták az ebédre valót, amit ott helyben megpucoltak és az oldalkocsis Pannónia csomagteréből előkerülő bogrács alatt percek alatt lobogott a tűz, készült a „spontán halászlé”.

A '90-es évek elején Miklós az édesapjával közösen alapított cégben sok egyéb mélyépítési munka mellett halastavak tervezésével, kivitelezésével is foglalkoztak. A tiszanagyfalu 3 termelőtől és 6 teleltől álló rendszert is ők tervezték és építették. Később megvásárolták a Tokaji tavakat, melyek nagyon siralmas állapotban voltak, 96 százalékukat nádas borította. Egy évvel később megtörtént a helyreállításuk és visszaállt a termelésbe az egész terület.

Mivel a haltermelés csak melléküzemág volt, kevés figyelmet kapott. Miklós így emlékszik erre az időszakra: „Az ágazat veszteségét ki sem merte

mutatni a főkönyvelőnk. Nem is akartuk tudni. Édesapám is azt mondogatta, hogy a hal „barátok szerzésére való, nincs több elvárás”.

Miklós mégis úgy gondolta, hogy „nem jó az üres zseb egy kabáton”, ugyanígy nem jó a ráfizetéses ágazat sem. Mivel a dolgozók gondolkodását nem tudták megváltoztatni, így a teljes halászati állományt lecserélték. A leggyengébben termelő tavakat pedig horgászati célra alakították át. Önmagában ez sem hozta az elvárást.

A vállalkozás életében fordulópontot jelentett, amikor Kovács Miklós nagyobbik fia Dávid, tanulmányai végeztével átvette a horgásztavakat, majd a halászat irányítását.

A HALTERMELÉS ÉS A HORGÁSZAT ÖTVÖZÉSE

Miklós így jellemzi a fiait: „Dávid, az a típus, ha megmászna a Mount Everestet, biztosan vinne a hátán egy kétágú létrát, hogy arra felmászva élvezze a kilátást a csúcson. Emellett nagyon kreatív, gyors észjárású, fogékony minden innovatív dologra.”

„Peti, más természet és ezért kiváló páros. Amikor szeretnénk megtudni, hogy az autónk milyen keveset fogyaszt, odaadjuk Petinek. A takarékoság kihívás részére, hogyan lehetne azt még überelni.”

Mielőtt Dávid nekilátott a reformoknak, végigjárta az ország jól működő horgásztavait, és a halas szakma elméleti és gyakorlati szakembereivel konzultált. A megszerzett tudás alapján három következtetést vontak le. 1. A háromlábú szék a legstabilabb. Tehát három lábon kell állni a cégnek is. 2. Nem az a legjobb üzlet, amelyet sokan végeznek. Olyan terméket vigyünk a piacra, amelyet kevesen

kínálnak, ezáltal a legkisebb a konkurenciaharc. 3. Legyünk tisztában az erősségünkkel és használjuk ki. A tíz tőegység bármikor könnyen halászható. Soha ne akkor halásszunk, amikor mindenki más!

Fokozatosan felépítettek egy olyan rendszert, amely a haltermelést a horgászattal ötvözi. Ebben kiváló segítség az időközben hozzájuk csatlakozó kisebbik fiú, Péter. A Kovács család szerint a haltermelésben nem azt kell előállítani, amire ma nagy az igény, hanem amire „holnap” lesz nagy igény.

Ha valaki csak követi a piac mozgását a hullámokban elvesz, de ha elé megy, akkor eredményes tud lenni.

A tokaji horgásztavakat a 20-30 kilogrammos pontyok és a 40-45 kilogrammos tokhalak jellemzik. A pontyok saját termelőtavakból származnak, éveken keresztül szigorú szelektáláson mennek át, hogy a legalkalmasabb egyedek kerüljenek a horgászok szájjaiba. Egyszer megkérdezték Miklóstól, hogy meddig fog a horgászto üzemelni? Azt mondta: „Amíg azt látom, hogy a horgászaink boldogabban, mennek el, mint ahogy idejöttek, addig működni fog. Ha ezt már nem látom, megértem majd, hogy vissza kell állítani a termelésbe a horgásztavakat.”

Bár következetesen „szigorú” a horgásztavaknál alkalmazott szabályzat, mindez a halak jóllétén túl, biztosítja a sok év múlva is kiváló egészségnek örvendő halak jövőjét.

„Fogd ki, majd évek múlva fogd meg újra, mikor már még nagyobb!”

Igyekeztek olyan rendszert kialakítani, amely egymásra épül. Miért fontos ez Miklós?

– Az árbevétel növelni véges. Van egy pont, amitől nincs feljebb, vagyis nem tudsz több halat termelni, mint a tavak képessége. Nem lehet drágábban értékesíteni, mint amit a kereslet hajlandó megfizetni. Nem tudsz több horgászt fogadni...stb. De. A horgásztóra horgászok járnak. A horgászt érdekli a horgászciikk. Ugyanazzal a személyi állománnyal bolt is horgásztó is üzemelhet. A magunknak nevelt kapitális halak költsége kedve-

zőbb, mint ha meg kellene vásárolni. Ha már magunknak nevelünk, akkor értékesíteni is tudunk kapitális halakat. Télen, amikor nincs horgásztatás, a halászatból keletkezik bevétel. Nyáron, amikor nincs halászat, a horgászat és a horgászbolt hoz a konyhára.

Ezek az egymásra épülő rendszerek szépen kiegészítik egymást és a likviditási kérdésekre is megoldást jelentenek. Az energiaárak elszabadulása előtt 120 kW-os naperőművet építettek, amely radikálisan lecsökkentette az energia kiadásokat.

Szintén fontos felismerésnek tekinti Kovács Miklós, hogy a vállalkozás a végfelhasználókhoz saját járművön juttatja el a halakat. Bár jól tudnak együtt dolgozni a kereskedőkkel is, de nincsenek kiszolgáltatva. A rövid ellátási lánc alkalmazása révén a haszon valóban a családi vállalkozásnál marad. Ebből pedig szemmel látható részt forgatnak vissza. A horgásztavak infrastruktúráját folyamatosan fejlesztik. Természetesen a pályázati forrásokat is felhasználva a kezdetben egy darab motoros etetőcsónaktól eljutottak odáig, hogy ma már mind a 10 tavon külön-külön motoros etetőcsónak van, ami nagyban megkönnyíti a munkatársak feladatát. Itt kell megemlíteni, hogy a munkatársak megnevezés fontos. Kovács Miklós azt vallja: „Nálunk nincsenek alkalmazottak! Nálunk munkatársak vannak! Így is tekintünk mindenkire. Kevés olyan nap van, amikor a munka végeztével ne tudjam megköszönni a munkájukat. Mi a munkatársaktól kiváló munkát kapunk minden nap. Ezt azzal honoráljuk, hogy mindenkire partnerként tekintünk és a régió, de talán országosan is kiemelkedő fizetést tudunk adni. Természetesen a munkájuk rá az „aranyfedezet”.

TOKAJI-HAL - EGYEDI MÁRKA, MINŐSÉGI HALAK

A minőségi hal előállításához több tényező szükséges. Természetesen alapvető a jó minőségű víz. A Tisza közelsége (200 m) lehetőséget biztosít arra, hogy nyáron természetes vízzel pótolják a párolgási veszteséget. Ez a lehetőség arra is megoldást jelent, hogy az elmúlt aszályos években szinte alig kellett kezelniük az oxigénszegény állapotokat. A víz mellett fontos a kiváló minőségű takarmány. Soha nem etetnek kétes eredetű vagy gyenge minőségű terményt. Igyekeznek

a legjobb genetikájú növények beszerzésére, és csak biztonságos helyről.

Olaszországból importálnak egy speciális keveréket, amelynek köszönhetően a halak jobban nőnek és egészségesebbek. A halászatot is modern eszközökkel végzik, és büszkék arra, hogy lehalászásakor nincs egy kosárnyi mennyiségű elpusztult hal sem.

A vállalkozás a Tokaji-Hal név levédésével egyedi márkát épít fel. A védjegy alatt a tervek szerint a jövőben csak egy országos hírű keltető üzemmel való együttműködés keretében, saját termelésű halakat szeretnének értékesíteni.

Miklós így gondolkodik a sikerről: „Sok ember abban látja a sikert, hogy mekkora vagyontárgyat diszponál, vagy mekkora a cég üzemmérete. Pedig a siker egészen más. Már betöltöttem a 60. évemet. Elég színes életutat jártam be, de elmondhatom, hogy mégis most élem a legszebb éveimet. Miért? A feleségem a kezdetektől hűséges támaszom és potenciális segítség az üzleti életben a mai napig is. Van két nagyszerű fiam és két kiváló menyem, akikkel együtt dolgozhatnak. Nekik minden fortélyt átadhatok, melyet a 35 éves vállalkozói életben megtanultam, de én is rengeteget tanulhatok tőlük. Az ő fiatalos ambíciójukat felhasználva egy örökséget építhetünk az utódaink számára. Az élet lehetővé tette, hogy ne pusztító fegyvereket, vagy ártalmas és értelmetlen dolgokat állítsunk elő, hanem a fizikai és mentális egészségre kiváló ételt és szórakozást biztosítsunk. Mindent egy olyan munkatársi környezetben, ami kiemelkedő. Élvezet minden munkanap!”

A vállalkozás filozófiája szerint a siker kulcsa a folyamatos tanulás, a tapasztalatszerzés és az alkalmazkodás. A tulajdonosok szerint a haltermelésben is fontos a kreativitás és az újítások iránti nyitottság. A Kovács Miklósnak és a fiainak célja, hogy a vállalkozás a jövőben is a minőségi haltermelésre és a horgászok magas színvonalú kiszolgálására törekedjen.

A GENERÁCIÓK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

A Tokaji-Hal sikertörténetében kiemelkedő szerepe van a generációk közötti együttműködésnek. Az apa tapasztalata, a nagyobbik fiú Dávid újító szelleme, anya megfontoltsága és a kisebbik fiú, Péter racionalitása eredményezte a vállalkozás mai sikerét. A családtagok közötti bizalom, a közös célok és a kölcsönös tisztelet a vállalkozás stabil alapját jelentik.

A vállalkozásban a családtagok mellett a munkatársak is fontos szerepet játszanak. A tulajdonosok a munkatársakat családtagként kezelik, a dolgozók pedig megbecsülik a munkahelyüket és a jó fizetést. A vállalkozásban kialakult családi légkör a hatékony munkavégzés egyik alapfeltétele. A hatékonyságot pedig erősíti az, hogy a feladatokhoz igazított létszámmal dolgoznak.

A tapasztalatokra alapozott újító szellem jegyében a jövőben is új technológiákat kívánnak bevezetni a haltermelés hatékonyságának növelése érdekében. Cél, hogy a Tokaji-Hal a jövőben is meghatározó szereplője legyen a magyar haltermelésnek.

Visszafogott optimizmus a haltermelési előrejelzésben

Az Agrárközgazdasági Intézet által a „Lehalászás jelentésben” gyűjtött és rendelkezésre álló termelési adatok felhasználásával, továbbá haltermelő szakemberek közreműködésével készült egy modell, amelynek segítségével az előző évi haltermelési adatok és egyéb tényezők figyelembevételével jó közelítéssel megbecsülhető a következő két év haltermelése. Az előrejelző módszer kialakításánál a sertés GIP (Gross Indigenous Production, azaz bruttó hazai termelés) tapasztalatait és metodikáját vettük figyelembe, társítva a haltermelés sajátosságaival.

A Magyarországon évenként változó haltermelés több mint 80 százaléka klaszrikus tógazdálkodásból származik. Az innen kikerülő halmennyiségnek átlagosan 82 százaléka ponty. A viszonylag sok kistermelő, a hároméves tenyésztési gyakorlat és az időjárás erős befolyásoló hatása miatt fennálló termelési bizonytalanság sarkallta az előrejelző modell kialakítását a hagyományos – extenzív/félintenzív – tógazdasági termelésnél. Az intenzív üzemi termelésre vonatkozóan hasonló modell létrehozása nem ajánlott, illetve nem szükséges, hiszen a kontrollált körülményekkel kiszolgált üzemszerű termelés és a kevés piaci résztvevő (termelő) miatt más – inkább piacgazdasági – tényezők határozzák meg a termelést, ami az előzőekből adódóan elég kiegyenlített.

A módszertan kidolgozásánál a pontyot, mint fő halfajt vettük alapul, és az így kialakított módszert ültettük át a többi halfajra.

Az előrejelzés alapján egyszerű, összefüggéseiben mégis elég bonyolult képet mutat. A program modellezi a termelést a rendelkezésre álló adatokból, de figyelembe veszi a rendelkezésre álló országos tófelületet, az elmúlt évek termelési átlagait, a korosztályok egymásra

épülését, az időjárást, a madárkárokat, betegségeket és a piaci aktivitást is. Többféle index és szorzó ad benne lehetőséget a havária esetekre, piac ingadozásra, a mozaikos termelési körülmények megjelenítésére, de mindemellett a rendszer önkontrollt is gyakorol, nem engedi a szélsőséges értékek teljes összeadódását és ezáltal a termésre gyakorolt extrém hatását. Meghatározott rugalmas határok között tartja a becslésnél kialakult értékeket. A modell igyekszik felhasználni az egyes halfajok és korosztályok közötti statisztikai összefüggéseket, emellett számol a tározók kétéves üzemeltetési ciklusával is.

AZ ELŐREJELZÉS MÓDSZERE

Az előrejelzés az előző évben lehalászott korosztályonkénti halmennyiségből indul ki, majd a korábbi évek tapasztalati számait felhasználva készít egy előkalkulációt arra, hogy a rendelkezésre álló aktuális évi termésből korosztályonként átlagosan hány százalékat helyeznek majd ki a következő évben.

Az így „előszámolt” kihelyezett mennyiséget ezt követően egy index segítségével módosítják. Az index a kül- és belpiaci in-

formációkat, a változó piaci igényeket, az árakat, a teletelési viszonyokat, illetve a várható időjárást veszi figyelembe, amelyek befolyásolhatják a tervezett népesítést. A modellt a túl nagy szélsőségek realizálásától egy múltbeli adatok alapján kialakított korlát védi, ami az esetleges extrém kihelyezési értékeket módosítja, valamint a korosztályokat ennek megfelelően arányosítja.

A program halfajonként előre meghatározott függvények alapján a két- és háromnyaras (étkezési) korosztályoknál hozamszámítást végez. Az egynyaras korosztályoknál a lehalászás számítása speciális elv szerint történik, mely mögött az a megfontolás áll, hogy a termőterület az idősorban viszonylag állandó, ezért logikusan a kétnyaras és étkezési haltermelésből kimaradt kapacitásokat tudják a termelők az egynyaras ivadéknevelésre fordítani.

A megbecsült őszi hozamot korosztályonként a várható időjárás alapján még egy módosító szorzóval átszámítják, amelynek eredményeként születik meg a végső lehalászott mennyiség. A második év termésbecslése az első év becslött összes lehalászatából indul ki és az előzőeknek megfelelő módszerrel történik,

továbbá egy év elteltével felülvizsgálat és frissítés következik.

Az időjárási viszonyok, mint befolyásoló tényezők értékeléséhez a HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Non-profit Zrt. (MET) adatbázisát tudtuk a legsikeresebben alkalmazni. Az általuk vezetett csapadék- és hőmérsékleti adatok kiválóan összevethetők az elmúlt évek termelési adataival, amelyből kitűnik, hogy a „nyári napok” (napi maximumhőmérséklet 25 °C felett) számának növekedése egyenes arányban növeli a termést; hiszen a hal – hidegvérű állat lévén – a meleg időszakot a fokozott anyagcsere miatt nagyobb testsúlygyarapodással „hálálja meg”.

Mindenki számára evidens, hogy a halhozam szempontjából kedvezőnek mondható az elhúzódó nyár. Viszont beigazolódott az a feltételezés is, hogy a túlságosan meleg „hősnapok” (napi maximumhőmérséklet 30 °C felett) túl nagy száma (46 nap/év felett, úgy, hogy a „nyári napok” száma 100-nál több) visszaesést eredményez az év végi termelésben, hiszen az extrém meleg már a hajnali oxigénhiányok kockázatát hordozza magában.

Mindemellett a statisztikából kimutatható érdekesség, hogy a csapadék bő-

sége nem, vagy negatívan befolyásolja a termelést. Ha jól belegondolunk, az eső hűti a víz hőmérsékletét, borult időben (főként nyáron) pedig kockázatot jelent az oxigéntermelés csökkenése is, ami miatt a halak takarmányozása időszakosan viszszaesik. Továbbá felhős időben – főként tavasszal és ősszel – nem érvényesül úgy a napfény melegítő hatása, ezért kevesebb lesz a „nyári napok” száma. Hiába gondoljuk azt, hogy a bővizű évben előny, hogy a haltermelés kockázata csökken a nagy élettér miatt, hátrányként jelentkeznek – és statisztikailag kimutatható – az elmaradt gyarapodás nemcsak a hűvösebb termelési ciklus miatt, hanem a völgyzárógátas törendszerekben kialakuló erős vízátfolyások, átmosódások következtében realizálódó kevesebb természetes hozam miatt is.

EREDMÉNYEK, REMÉNYKELTŐ VÁRAKOZÁSOK

A haltermelés-előrejelző modell az előző évi haltermelési adatok és a főbb befolyásoló körülmények figyelembevételével 2024-re 2 százalékos növekedést prognosztizált a 2023. évi lehalászott halmennyiséghez képest. Az előrejelzés szerinti lehalászott mennyiség 2024-

ben több mint 10 százalékkal marad el a 2018-ban történt lehalászástól, amely a tógazdasági haltermelésben az elmúlt 20 évben a legerősebb év volt. Normális hidrológiai viszonyok mellett várhatóan 2025-ben tovább folytatódhat a növekedés az előző évhez képest, és 3,8 százalékkal haladhatja meg a haltermelés a 2024-es értéket (1. és 2. táblázat).

Az előrejelzés általánosságban kevesebb kihelyezést prognosztizált, aminek oka a 2023/2024-es enyhe tél okozta rosszabb egészségügyi állapot és a halfogyasztó madarak, emlősök egyre növekvő állománya miatt feltételezett megbetegedések és elhullások magasabb száma. A ponty esetében a piac kiegyenlítő hatásával is számoltunk, azaz a termelők kevesebb exporttal próbálják tartani az átlagos kihelyezési számokat. Mivel a legérzékenyebb a legfiatalabb, azaz az egynyaras korosztály, az ebből fakadó enyhe hiányt a piaci hal kihelyezésével kompenzálhatják.

Az egynyaras pontynál a kedvező időjárás miatt újabb jó évvel számoltunk a szaporítási időszakban. A téli-tavaszi esők normalizálták a vízszinteket 2024 első felében. A nyári esőzések, elsősorban júniusban, a megszokottól bővebbek voltak, de ez helyenként (főként a Dunántúlon) még mindig nem pótolta eléggé a patakok, kisebb vízfolyások vizét. Július és augusztus ezzel szemben csapadékszegény időjárást hozott. A halgazdálkodásban még egy fontos tényező érvényesült, az, hogy a gabonárák viszszaesésének a régebbi árszínvonalra.

A változékony időjárásban a halhozam szempontjából kedvezőnek mondható az elhúzódó nyár, a haltermelésnek egyik legfőbb meghatározója ugyanis a meleg napsütéses napok száma. A 2022-es aszály okozta veszteségeket az ágazat azonban még nem heverte ki, hiszen ahol elmaradt a hosszabb tenyésztő fajok telepítése vagy jelentősen csökkent azok termelése (a ponty három év alatt éri el piaci méretét), ott ennek a korosztálynak a hiánya még talán 2025-ben is érezhető lesz, bár a 2024. évi őszi haleladások nem voltak biztatók és a kereslet hiánya volt tapasztalható. Reményeink szerint ez csak átmeneti állapot, és ha lassan is, de visszaáll a megszokott piaci igény.

Demeter Edit, Szabó Krisztián,
Radócné Kocsis Terézia,
Dr. György Ágnes Irma, Dr. Urbányi Béla

1. táblázat: A 2024. évi tógazdasági haltermelés előrejelzése halfajonként és korosztályonként (kilogramm)					
Halfaj	Korosztály				Összesen 2024
	Egynyaras	Kétnyaras	Étkezési	Anyá	
Ponty	1 812 183	3 597 299	10 745 173	99 152	16 253 807
Amur	32 815	94 346	501 527	13 880	642 568
Busa	62 055	411 863	1 188 084	10 525	1 672 527
Harcsa	31 393	41 804	219 083	7 524	299 804
Süllő	16 795	26 338	26 833	3 412	73 378
Csuka	13 014	7 793	20 087	6 998	47 892
Compó	1 971	2 837	4 422	1 380	10 610
Egyéb nemes hal	-	43 601	31 067	1 330	75 998
Vadhal	-	197 488	767 714	-	965 202
Tógazdaság összesen	1 970 226	4 423 369	13 503 990	144 201	20 041 786

Forrás: AKI-számítás

2. táblázat: A 2025. évi tógazdasági haltermelés előrejelzése halfajonként és korosztályonként (kilogramm)					
Halfaj	Korosztály				Összesen 2025
	Egynyaras	Kétnyaras	Étkezési	Anyá	
Ponty	1 610 830	4 703 318	10 477 874	99 152	16 891 174
Amur	32 815	122 793	480 717	13 880	650 205
Busa	62 055	427 356	1 257 742	10 525	1 757 678
Harcsa	62 785	82 366	139 778	7 524	292 453
Süllő	16 795	15 625	33 558	3 412	69 390
Csuka	16 268	6 009	15 199	6 998	44 474
Compó	1 971	3 511	4 455	1 035	10 972
Egyéb nemes hal	-	40 199	56 815	1 497	98 511
Vadhal	-	177 460	806 991	-	984 451
Tógazdaság összesen	1 803 519	5 578 637	13 273 129	144 023	20 799 308

Forrás: AKI-számítás

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtések kereteinek kialakítása A MAHOP_Plusz-1.2.2-2024-00001 azonosító számú projekt keretében

Ezúton szeretnénk tájékoztatni a közvéleményt, hogy a Magyar Halászati Operatív Program Plusz MAHOP Plusz-1.2.2-2024 kódszámú „Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtések kereteinek kialakítása” című felhívás keretében az AKI Agrárközgazdasági Intézet bruttó 105 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert.

A projekt a Széchenyi Terv Plusz program keretében valósul meg. Célja a halgazdálkodás fenntartható és hatékony működésének elősegítése, valamint a szükséges tudományos adatok és szakvélemények biztosítása a szakigazgatás és az Európai Bizottság számára. A szakmai megvalósítást az AKI végzi. A kft. feladata a halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtési tevékenységek (EU Data Collection Framework – DCF) kereteinek fejlesztése, az adatok gyűjtése, kiértékelése és a nyilvánosság számára történő megosztása. A projekt keretében az AKI javítja a halgazdálkodási adatok gyűjtésének és kezelésének rendszerét, és biztosítja a tudományos alapú elemzéseket és szakvéleményeket.

A projekt figyelmet fordít a halgazdálkodási szektor gazdasági, társadalmi és környezeti adatainak gyűjtésére és kiértékelésére, valamint a jövőbeli adatigények kielégítésére. Ennek eredményeként várhatóan bővül az akvakultúrával kapcsolatos adatok száma, köre, továbbá javul azok minősége. Kidolgozásra kerül az új DCF Nemzeti Munkaterv a 2025–2027 időszakra, továbbá a haltermelők körében a gazdasági, társadalmi adatok reprezentatív gyűjtése. Felmérésre kerülnek a fogyasztói halárak a jelentősebb üzletláncokban és piacokon. A projekt keretein belül a többi között meghatározásra kerül a hazai hal-fogyasztás egy főre jutó éves mennyisége és a halgazdálkodási ágazat termelési értéke.

A szakmai koordinációt és a projekt végrehajtásával kapcsolatos információkat Bojtárné Lukácsik Mónika, az AKI szakmai kapcsolattartója biztosítja. Az AKI emellett részt vesz különböző szakmai rendezvényeken, hogy az érintettek számára bemutassa a projekttel és az adatgyűjtéssel kapcsolatos legfrissebb ismereteket. A fejlesztés jelentős mértékben hozzájárul Magyarország nemzetközi szakmai képviseletéhez is, mivel az intézet folyamatosan jelen lesz nemzetközi szakértői üléseken és fórumokon.

A projekt sikeres végrehajtása támogatja a Közös Halászati Politika végrehajtását, a halgazdálkodás fenntarthatóságának megalapozását és a halászati ágazat hosszú távú fejlődését.

További információ kérhető:

Bojtárné Lukácsik Mónika, szakmai kapcsolattartó

Agrárközgazdasági Intézet

E-mail: bojtarne.lukacsik.monika@aki.gov.hu

Telefon: +36 (70) 331-3887

„Kihívások és Lehetőségek a Hazai Halgazdálkodás Innovációjában”

Akvakultúra innovációs konferencia az AKI, a HUNATIP és a MA-HAL szervezésében

2025. március 21., Budapest

